

Lausunto

22.05.2026

Asia: VN/16835/2024

Lausuntopyyntö etukäteismaksusta tuomioistuimissa

Lausunnonantajan lausunto

Miten katsotte etukäteismaksun vaikuttavan asianosaisen harkintaan asiansa saattamisesta tuomioistuimen ratkaistavaksi?

Ulosottolaitoksen keskushallinnon (Valtakunnanvoudin kanslia) näkemyksen mukaan etukäteismaksujärjestelmällä olisi saavutettavissa niitä hyötyjä mitä sillä tavoitellaan ja tämän vuoksi valmistelua järjestelmän edistämiseksi on perusteltua jatkaa.

Ulosottoasioissa valituksia tehdään vähän verrattuna ulosotossa tehtävien valituskelpoisten päätösten lukumääriin. Valituskelpoisten päätösten suuren määrän vuoksi valitusten työllistävä vaikutus on ulosottomenettelyssä sekä tuomioistuimissa kuitenkin merkittävä. Ulosoton lain- ja asianmukaiset toimenpiteet herättävät usein niiden luonteesta johtuen negatiivisia tunnereaktioita velallisissa / vastaajissa, mikä taas voi johtaa perusteettomien valitusten tekemiseen. Käytännössä vain pieni osa ulosottovalituksista johtaa tuomioistuimessa valituksen kohteena olevan päätöksen muuttamiseen tai kumoamiseen. Ennakkomaksujärjestelmä voisi ohjata asianosaista arvioimaan ja harkitsemaan nykyistä huolellisemmin sitä, onko asian saattamiselle tuomioistuimen käsiteltäväksi objektiivisesti perusteltu tarve.

Ulosotossa täytäntöönpanossa olevien saatavien osalta on tunnistettavissa myös ns. "sarjavalittajat", joilla on perinnässä useita maksamattomia tuomioistuinmaksuja. Ennakkomaksujärjestelmä olisi yksi keino puuttua tällaiseen vääriin tarkoitukseen perustuvaan valittamiseen ja oikeussuojajärjestelmän väärinkäyttöön.

Onko teillä muuta lausuttavaa?

Ennakkomaksujärjestelmän käyttöönottoa valmistellessa tulee kiinnittää esiselvityksessä todetun mukaisesti huomiota siihen, ettei etukäteen maksettavaksi edellytettävä tuomioistuinmaksu vaikuta heikentävästi kansalaisen mahdollisuuksiin saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Usein

heikossa taloudellisessa tilanteessa olevien ulosottovelallisten oikeusturvan kannalta asialla on korostunut merkitys.

Esiselvitys sisältää tilastotietoa ulosotossa täytäntöön pantavina olevista tuomioistuinmaksuista sekä täytäntöönpanon onnistumisesta. Ennakkomaksujärjestelmän avulla asian käsittelystä aiheutuvat kustannukset, joita tuomioistuinmaksuilla pyritään kattamaan, saataisiin todennäköisesti nykyistä kattavammin perityiksi. Nykyisessä valtiontaloudellisessa tilanteessa tätä voidaan pitää perusteltuna ja kannatettavana tavoitteena.

Maksamattomat, ulosottoon täytäntöön pantaviksi toimitetut tuomioistuinmaksut lisäävät osaltaan ulosoton työmäärää. Koska velallisilla on usein samanaikaisesti vireillä myös muita täytäntöönpanoasioita, ei ennakkomaksujärjestelmän seurauksena mahdollisesti vähenevällä maksamattomien tuomioistuinmaksujen määrällä arvioida olevan kuitenkaan merkittävää vaikutusta Ulosottolaitoksen kokonaistyömäärään.

Valtakunnanvoudin kanslialla ei ole muuta lausuttavaa esiselvityksestä.

Talvitie Tommi
Ulosottolaitos / valtakunnanvoudin kanslia